Įstatymas paskelbtas: Žin., 1995, Nr. 44-1073
Neoficialus įstatymo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMAS

1995 m. balandžio 18 d. Nr. I-857
Vilnius

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatyme vartojamos pagrindinės sąvokos

Etilo alkoholis (toliau - alkoholis) - narkotinio veikimo medžiaga, galinti lemti pripratimą ir priklausomybę nuo jos.

Alkoholio produktai – nedenatūruotas etilo alkoholis, denatūruotas etilo alkoholis (įskaitant dehidratuotą ir denatūruotą etilo alkoholį (etanolį), techninis etilo alkoholis, alkoholiniai gėrimai, ingredientai ir žaliavos, kuriose yra etilo alkoholio.

Alkoholiniai gėrimai - gėrimai, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija sudaro nuo 1 iki 50 procentų.

Alkoholio reklama - tai bet kokia forma ir bet kokiomis perdavimo priemonėmis skelbiama informacija, kuria siekiama daryti poveikį reklamos vartotojų pasirinkimams, susijusiems su alkoholio produktų įsigijimu, vartojimu, įmonių komercine, ūkine bei finansine veikla.

Alkoholio kontrolė - šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytų alkoholio produktų gamybos, importo, vidaus prekybos, vartojimo, alkoholio reklamos valstybinio reguliavimo priemonių, skirtų alkoholinių gėrimų bendrajam suvartojimui, taip pat alkoholinių gėrimų, kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, vartojimo nulemtoms kenksmingoms pasekmėms sveikatai ir ūkiui mažinti, visuma.

Stacionarinės prekybos įmonės ir stacionarinės viešojo maitinimo įmonės - prekybos ir viešojo maitinimo įmonės, kurių pastatams, kaip nekilnojamajam turtui, Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai nustato valstybinę teisinę registraciją.

Masiniai renginiai – šventės, festivaliai ir kiti renginiai, kuriuos organizuoja valstybės ar savivaldybių institucijos, taip pat juridiniai ar fiziniai asmenys, turintys savivaldybių institucijų sutikimus organizuoti renginį (kai toks sutikimas būtinas pagal Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymą).

Ugdymo įstaigos šiame įstatyme – ikimokyklinės ugdymo įstaigos, bendrojo lavinimo mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, aukštesniosios mokyklos, papildomo ugdymo ir neformaliojo švietimo įstaigos.

Nestacionarinės viešojo maitinimo įmonės – viešojo maitinimo įmonės, įrengtos vadovaujantis viešojo maitinimo įmonėms taikomomis higienos normomis ir taisyklėmis laikinuose statiniuose, kurie neregistruojami nekilnojamojo turto registre.

Straipsnio pakeitimai:
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
97.02.13, Žin., 1997, Nr.15-314 (97.02.19)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

2 straipsnis. Alkoholio kontrolės įstatymo paskirtis ir jo reguliuojami santykiai

Alkoholio kontrolės įstatymo paskirtis – mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą sveikatai ir ūkiui, nustatyti teisės gaminti, parduoti ir importuoti šiame įstatyme nustatytus alkoholio produktus suteikimo ūkio subjektams teisinius pagrindus.

Šis įstatymas reguliuoja santykius, susijusius su alkoholio produktų, maisto produktų su alkoholio priedais, kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamyba, vidaus prekyba, laikymu, gabenimu, importu, eksportu, vartojimu, bei nustato valstybės alkoholio kontrolės Lietuvos Respublikoje pagrindus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. IX-600, 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3531 (2001-11-28)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

3 straipsnis. Valstybės alkoholio kontrolės politikos principai

Valstybės alkoholio kontrolės politikos principai yra:

1) mokesčiais mažinti alkoholinių gėrimų prieinamumą ;

2) valstybinio reguliavimo priemonėmis užtikrinti valstybės biudžeto lėšų, gautų iš alkoholinių gėrimų gamybos, importo ir prekybos, dalies panaudojimą gyventojų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo programoms įgyvendinti;

3) skatinti įmones gaminti, importuoti ir realizuoti alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija mažesnė kaip 22 procentai;

4) riboti alkoholinių gėrimų pardavimo ir vartojimo skatinimą;

5) papildomai naudoti nustatytos dalies akcizų už alkoholinius gėrimus įmokas sveikatos programoms rengti ir įgyvendinti;

6) skatinti privačias įmones prisidėti įgyvendinant valstybės alkoholio kontrolės politiką;

7) didinti visuomenės informuotumą alkoholio vartojimo daromos socialinės ir ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui klausimais;

8) didinti nevartojančių ar saikingai alkoholinius gėrimus vartojančių gyventojų skaičių remiant sveikatos ir blaivybės organizacijų veiklos programas;

9) remti nealkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą;

10) remti laisvos nuo alkoholio gyvenamosios aplinkos planavimą;

11) skatinti laisvos nuo alkoholio socialinės aplinkos formavimą ir socialinę veiklą.

Jeigu šio įstatymo 2 straipsnio antrojoje dalyje nurodyti santykiai nėra įstatymų sureguliuoti ir jiems negalima pritaikyti teisės aktų, reguliuojančių panašius santykius, nuostatų, tai sprendžiant kilusius ginčus, taikomi šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardinti principai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

II SKYRIUS. ALKOHOLIO IR KITŲ PRODUKTŲ, KURIUOSE YRA ETILO ALKOHOLIO, GAMYBOS, PREKYBOS, IMPORTO, EKSPORTO BEI VARTOJIMO REGULIAVIMO YPATUMAI, ALKOHOLIO PRODUKTŲ KLASIFIKAVIMO, KOKYBĖS BEI VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMŲ IR RODIKLIŲ REGLAMENTAVIMAS

4 straipsnis. Alkoholio produktų gamybos, prekybos ir importo reguliavimo ypatumai

Alkoholio produktai yra priskiriami specialiems gaminiams, kurių gamybai, importui, prekybai ir vartojimui pagal šį ir kitus įstatymus bei teisės aktus taikomas ypatingas valstybinio reguliavimo režimas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ypatingais atvejais, atsižvelgdama į alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui monitoringo rezultatus, Sveikatos apsaugos ministerijos teikimu gali nustatyti alkoholinių gėrimų grupių gamybos ir importo kvotas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. IX-600, 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3531 (2001-11-28)

5 straipsnis. Produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamybos, prekybos, importo ir vartojimo valstybinio reguliavimo ypatumai

Jei skysčiai (technologiniai, parfumerijos ir kosmetikos pramonės gaminiai ir kt.), kuriuose yra etilo alkoholio, vartojami kaip apsvaigimą sukeliantys gėrimai, tai Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi teisę, remdamasi Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktais šių skysčių vartojimo ir jo sąlygojamų žalingų pasekmių sveikatai statistikos atrankinių tyrimų duomenimis, reguliuoti jų gamybą, importą, vidaus prekybą ir vartojimą pagal šio įstatymo normas.

Maisto produktų su alkoholio priedais gamybos, importo bei vidaus prekybos tvarką, remdamasi šiuo ir kitais įstatymais bei teisės aktais, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

6 straipsnis. Alkoholio produktų kokybės ir higieninių rodiklių reglamentavimas

Lietuvos Respublikoje įmonių gaminami, į ją importuojami ir Lietuvos Respublikoje realizuojami alkoholio produktai (toliau - alkoholio produktai) pagal kokybės ir higieninius rodiklius privalo atitikti Lietuvos Respublikos norminius dokumentus.

Reikalavimai alkoholio produktų kokybei nustatomi norminiuose dokumentuose, kuriuos rengia ir tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Alkoholio produktų higieniniai rodikliai nustatomi norminiuose dokumentuose, kuriuos rengia ir tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

Kiekvienai Lietuvos Respublikoje pagamintų alkoholio produktų siuntai įmonė gamintoja privalo išduoti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyto pavyzdžio šių produktų atitiktį patvirtinančius dokumentus.

Asmenys, atsakingi už alkoholio produktų, kurie neatitinka kokybės ir (ar) higieninių rodiklių, nustatytų Lietuvos Respublikos norminiuose dokumentuose, pagaminimą ir išleidimą į apyvartą, atsako pagal įstatymus bei kitus teisės aktus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-1831, 00.07.11, Žin., 2000, Nr.61-1833 (00.07.26)
Nr. IX-127, 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3617 (2000 12 30), įsigalioja nuo 2001 01 01
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

7 straipsnis. Alkoholio produktų atitikimo norminių dokumentų reikalavimams nustatymas

Ar alkoholio produktai atitinka šio įstatymo bei Lietuvos Respublikos norminių dokumentų reikalavimus, pagal kompetenciją kontroliuoja Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Alkoholio produktų tyrimus atlieka nustatyta tvarka akredituotos laboratorijos. Alkoholinių gėrimų kokybės ir higieninės ekspertizės pagrindus, tvarką ir įkainius nustato Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Jeigu šio įstatymo ir kitų teisės aktų įgaliotos kontrolės institucijos, tirdamos nustatyta tvarka paimtus alkoholio produktų pavyzdžius, nustato, kad šie neatitinka norminių dokumentų reikalavimų, tai laikoma, kad šių reikalavimų neatitinka visa alkoholio produktų siunta, iš kurios buvo paimti pavyzdžiai. Alkoholio produktų siuntų, kurios pagal kontrolės institucijų užsakymu atliktos ekspertizės išvadas pripažintos neatitinkančiomis šio įstatymo ir norminių dokumentų reikalavimų, realizavimo sustabdymo ir tolesnio naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. VIII-1831, 00.07.11, Žin., 2000, Nr.61-1833 (00.07.26)

8 straipsnis. Alkoholinių gėrimų klasifikavimas

Lietuvos Respublikoje įmonių gaminami, į ją importuojami ir Lietuvos Respublikoje realizuojami alkoholiniai gėrimai pagal žaliavas ir gamybos technologijas skirstomi į grupes, pogrupius ir (ar) kategorijas. Turi būti nustatyta kiekvienos alkoholinių gėrimų grupės maksimali tūrinė etilo alkoholio koncentracija. Alkoholinių gėrimų grupes, pogrupius ir (ar) kategorijas ir kiekvienos grupės alkoholinių gėrimų maksimalią tūrinę etilo alkoholio koncentraciją nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-127, 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3617 (2000 12 30), įsigalioja nuo 2001 01 01
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

9 straipsnis. Alkoholinių gėrimų prekinis žymėjimas

Alkoholinių gėrimų prekinio žymėjimo reikalavimus nustato norminiai dokumentai, kuriuos rengia ir tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Lietuvos Respublikoje gaminamų ir realizuojamų alkoholinių gėrimų etiketėse privalo būti nurodyta tūrinė etilo alkoholio koncentracija juose.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-127, 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3617 (2000 12 30), įsigalioja nuo 2001 01 01

III SKYRIUS. ALKOHOLIO PRIEINAMUMO RIBOJIMAS

I skirsnis. Alkoholio produktų gamybos valstybinis reguliavimas

10 straipsnis. Namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimo reguliavimas

Lietuvos Respublikoje draudžiama gaminti naminę degtinę, brogą, kitus namų gamybos stiprius alkoholinius gėrimus. Alkoholiniai gėrimai (išskyrus naminę degtinę ir brogą) pripažįstami namų gamybos stipriais alkoholiniais gėrimais, jeigu tūrinė etilo alkoholio koncentracija juose didesnė kaip 15 procentų (aluje – didesnė kaip 9,5 procento).

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. IX-714, 2002-01-17, Žin., 2002, Nr. 13-470 (2002-02-06)

11 straipsnis. Alkoholio produktų gamybos Lietuvos Respublikoje valstybinio reguliavimo ypatumai

Alkoholinių gėrimų, maisto produktų etilo alkoholio priedų gamybai naudojamas etilo alkoholis turi būti pagamintas tik iš maisto žaliavų ir nedenatūruotas. Alkoholio produktų pripažinimo denatūruotais kriterijus nustato norminiai dokumentai, kuriuos rengia ir tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

Lietuvos Respublikoje įmonėms draudžiama gaminti vyną pramoniniu būdu iš sulfituotų sulčių.

Lietuvos Respublikoje draudžiama diegti tokias užsienio šalių alkoholinių gėrimų gamybos technologijas, kurios skirtos žemesnės kokybės alkoholiniams gėrimams gaminti negu tose pačiose šalyse ir Lietuvoje išleidžiama analogiška aukštesnės kokybės produkcija.

12 straipsnis. Teisės gaminti alkoholio produktus suteikimas įmonėms

Gaminti alkoholio produktus leidžiama tik toms įmonėms, kurios turi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu Valstybinės tabako ir alkoholio kontrolės tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – VTAKT) išduotą licenciją. Licencija gaminti alkoholio produktus išduodama neterminuotam laikui. Licencija gaminti alkoholio produktus išduodama tik toms įmonėms, kurios turi nustatyta tvarka patvirtintus norminius dokumentus, nustatančius šių produktų kokybės, higienos reikalavimus bei rodiklius, taip pat higienos ir technologijos reikalavimus atitinkančią įrangą ir patalpas, alkoholio produktų kokybės tyrimo laboratoriją ir nustatytos kvalifikacijos personalą. Personalo kvalifikacinius reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Įmonės, gaminančios per metus iki 100 000 dekalitrų alaus ir neturinčios galimybės įsirengti nuosavos laboratorijos, pagal sutartis naudojasi nustatyta tvarka atestuotomis kitų žinybų ar įmonių maisto produktų kokybės tyrimo laboratorijų paslaugomis.

Licencijose turi būti įrašyti leidžiami gaminti alkoholio produktai ir nurodytos alkoholinių gėrimų grupės.

Alkoholio produktų gamybos licencijavimo taisykles, remdamasi šiuo įstatymu ir Civiliniu kodeksu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Licencijos gaminti alkoholio produktus neišduodamos naujai įsteigtoms įmonėms, jeigu jų steigėjai arba administracijos vadovai yra buvę įmonių, kurioms vadovaujantis šio įstatymo 44 straipsnio 11 dalies nuostatomis buvo panaikintas licencijų galiojimas, steigėjai ar vadovai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. VIII-1232, 99.06.15, Žin., 1999, Nr.57-1835 (99.06.30)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. VIII-1873, 00.07.18, Žin., 2000, Nr.64-1939 (00.07.31)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

13 straipsnis. Teisės gaminti atskirus alkoholio produktus suteikimas nustatytų rūšių įmonėms

Tik akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių ne mažiau kaip 2/3 visų balsų, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti nedenatūruotą etilo alkoholį, denatūruotą etilo alkoholį bei alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo

alkoholio koncentracija viršija 22 procentus. Šis reikalavimas netaikomas šio straipsnio antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse nurodytoms įmonėms.

UAB „Lietuviškas midus“ šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti natūralaus bičių medaus fermentacijos procese gautų produktų pagrindu gaminamus alkoholinius gėrimus.

AB „Sema“ šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti nedenatūruotą etilo alkoholį kaip pagrindinės mielių gamybos papildomą produktą ir denatūruotą etilo alkoholį.

Akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei iki jų privatizavimo nuosavybės teise priklausė akcijų, suteikiančių ne mažiau kaip 2/3 visų balsų, suteikiama teisė gaminti iki valstybei priklausiusių akcijų privatizavimo gamintus alkoholio produktus šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Kitų rūšių įmonėms šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gaminti kitus alkoholio produktus, įskaitant alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-1873, 00.07.18, Žin., 2000, Nr.64-1939 (00.07.31)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Nr. IX-1657, 2003-06-26, Žin., 2003, Nr. 64-2883 (2003-06-30)

II skirsnis. Alkoholio produktų importo ir eksporto valstybinis reguliavimas

14 straipsnis. Alkoholinių gėrimų įvežimo į Lietuvos Respubliką reguliavimo ypatumai

Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams leidžiamą įvežti į Lietuvos Respubliką alkoholinių gėrimų kiekį pagal jų grupes nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Laivų ir orlaivių atsargoms priskiriamą alkoholinių gėrimų kiekį, kurį leidžiama įvežti į Lietuvos Respubliką, pagal jų grupes nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė VTAKT teikimu.

Alkoholio produktų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir gabenimo tranzitu per jos teritoriją tvarką įmonėms nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

15 straipsnis. Alkoholio produktų importo valstybinio reguliavimo ypatumai

Tik įmonėms, turinčioms Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu VTAKT išduotą licenciją gaminti alkoholio produktus, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama importuoti nedenatūruotą etilo alkoholį be teisės jį realizuoti kitoms įmonėms.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)

16 straipsnis. Alkoholio produktų importo tvarka

Importuoti alkoholio produktus įmonėms leidžiama tik, kai jos turi:

1) šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų nustatyta tvarka išduotą licenciją;

2) užsienio valstybės kompetentingos institucijos pripažintų subjektų (laboratorijos, kitos institucijos ar alkoholio produktų gamintojo) išduotus alkoholio produktų atitiktį patvirtinančius dokumentus, kuriuose taip pat privalo būti pateikti ir deklaruojami kokybės bei nekenksmingumo rodikliai, o importuojant vyną, – ir dokumentą, nurodantį vyno analizės duomenis.

3) nustatytą alkoholinių gėrimų talpų specialų ženklinimą.

Dokumentų, nurodytų šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte, įforminimo reikalavimus nustato Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Importuoti alkoholinius gėrimus leidžiama tik iš alkoholinius gėrimus gaminančių ar gamintojų pavedimu juos realizuojančių (tik tais atvejais, kai gamintojai patys nerealizuoja) užsienio ūkio subjektų.

Importuojamų alkoholinių gėrimų talpų specialaus ženklinimo ir jo taikymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Įmonės, kurios importavo alkoholio produktus, privalo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais juos užpajamuoti.

Alkoholio produktų importo tvarką, remdamasi šiuo įstatymu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. VIII-1831, 00.07.11, Žin., 2000, Nr.61-1833 (00.07.26)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

17 straipsnis. Licencijų importuoti alkoholio produktus išdavimo tvarka

Licencijas importuoti alkoholio produktus, remdamasi šiuo įstatymu, išduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos pavedimu VTAKT. Natūralaus bičių medaus fermentacijos procese gautų produktų pagrindu pagamintus alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija viršija 50 procentų, importuoti į Lietuvos Respubliką galima tik turint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu VTAKT išduotą licenciją. Licencijos importuoti alkoholio produktus išduodamos neterminuotam laikui.

Licencijose importuoti alkoholio produktus įrašomi leidžiami importuoti alkoholio produktai, taip pat nurodomos alkoholinių gėrimų grupės, pogrupiai ir (ar) kategorijos bei pavadinimai.

Įmonėms, kurios turi licencijas importuoti alkoholio produktus, draudžiama pagal sutartį perduoti kitiems ūkio subjektams teisę importuoti alkoholio produktus gabenimo dokumentuose naudojant įmonių, turinčių šią teisę, pavadinimus.

Alkoholio produktų importo licencijavimo taisykles, remdamasi šiuo įstatymu ir Civiliniu kodeksu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Licencijos importuoti alkoholio produktus neišduodamos naujai įsteigtoms įmonėms, jeigu jų steigėjai arba administracijos vadovai yra buvę įmonių, kurioms vadovaujantis šio įstatymo 44 straipsnio 10 ar 11 dalies nuostatomis buvo panaikintas licencijų galiojimas, steigėjai ar vadovai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

18 straipsnis. Alkoholio produktų eksporto valstybinis reguliavimas

Alkoholio produktų eksporto tvarką, remdamasi šiuo įstatymu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

III skirsnis. Vidaus prekybos alkoholio produktais reguliavimas

19 straipsnis. Vidaus prekybos alkoholio produktais licencijos

Didmeninė prekyba alkoholio produktais leidžiama tik turint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos pavedimu VTAKT išduotas licencijas. Licencijos išduodamos neterminuotam laikui. Licencijose verstis didmenine prekyba alkoholio produktais turi būti įrašyti leidžiami realizuoti alkoholio produktai ir nurodytos alkoholinių gėrimų grupės.

Įmonės, turinčios licencijas gaminti ar importuoti alkoholio produktus (išskyrus licencijas importuoti nedenatūruotą etilo alkoholį), turi teisę verstis ir didmenine prekyba į licenciją įrašytais alkoholio produktais, alkoholinių gėrimų grupėmis.

Mažmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais leidžiama tik turint pagal šio įstatymo 20 ir 21 straipsnių nuostatas išduotas licencijas. Licencijas išduoda atitinkamos savivaldybės vykdomoji institucija neterminuotam laikui. Licencijos verstis sezonine mažmenine prekyba alumi ir alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, kurortinėse vietovėse ir kitose savivaldybių tarybų nustatytose poilsio bei turizmo zonose išduodamos savivaldybių tarybų nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiui. Vienkartinės licencijos prekybos ir viešojo maitinimo įmonėms prekiauti alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija

neviršija 13 procentų, masiniuose renginiuose, mugėse ir parodose, taip pat prekiauti visais alkoholiniais gėrimais parodose ir mugėse, vykstančiose stacionariniuose pastatuose, išduodamos ne ilgesniam kaip renginio trukmė laikui.

Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse licencijų išdavimo konkrečią tvarką nustato ir visuomenės informavimo priemonėse skelbia savivaldybės taryba. Licencijų išdavimo tvarką savivaldybėse kontroliuoja VTAKT.

Licencijose verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais turi būti įrašyta leidžiamų realizuoti alkoholinių gėrimų grupės, prekybos jais vieta, taip pat alkoholinių gėrimų saugojimo (laikymo) vieta.

Vidaus prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisykles, remdamasi šiuo įstatymu ir Civiliniu kodeksu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Licencijos verstis vidaus prekyba alkoholio produktais neišduodamos naujai įsteigtoms įmonėms, jeigu jų steigėjai arba administracijos vadovai yra buvę įmonių, kurioms vadovaujantis šio įstatymo 44 straipsnio 10 ar 11 dalies nuostatomis buvo panaikintas licencijų galiojimas, steigėjai ar vadovai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Nr. IX-1875, 2003-12-09, Žin., 2003, Nr. 119-5407 (2003-12-18)

20 straipsnis. Alkoholio produktų realizavimo, laikymo (saugojimo) ir gabenimo reikalavimai

Lietuvos Respublikoje realizuoti draudžiama:

1) alkoholio produktus neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka alkoholio produktų atitiktį patvirtinančių dokumentų;

2) alkoholio produktus, kurie neįrašyti į licencijas juos gaminti, importuoti, parduoti, ir alkoholio produktus neturint prekybos (sandėliavimo) vietoje juridinę galią turinčių privalomų tų produktų įsigijimo arba gabenimo dokumentų egzemplioriaus;

3) alkoholinius gėrimus (išskyrus alų bei natūralios fermentacijos sidrą, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento) be nustatyto specialaus ženklinimo;

4) alkoholinius gėrimus, kurių etilo alkoholis pagamintas ne iš maisto žaliavų;

5) importuotus ar Lietuvos Respublikoje pagamintus alkoholio produktus, kurių kokybės ir (ar) higieniniai rodikliai neatitinka Lietuvos Respublikoje nustatytų reikalavimų;

6) importuotus ir Lietuvos Respublikoje pagamintus alkoholinius gėrimus, kurių prekinis žymėjimas neatitinka Lietuvos standarto LST (CODEX STAN 1): 1993 Fasuotų maisto produktų ženklinimo bendrųjų reikalavimų bei Lietuvos Respublikoje galiojančių prekių ženklinimo taisyklių;

7) falsifikuotus alkoholio produktus;

8) alų, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 9,5 procento;

9) vynus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 22 procentai;

10) alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 50 procentų. Šis reikalavimas netaikomas natūralaus bičių medaus fermentacijos procese gautų produktų pagrindu pagamintiems alkoholiniams gėrimams;

11) namų gamybos alkoholinius gėrimus, išskyrus alų, pagamintą pagal norminius dokumentus, kai turima nustatyta tvarka išduota licencija jį gaminti;

12) nedenatūruotą, denatūruotą etilo alkoholį bei techninį etilo alkoholį gyventojams, išskyrus nedenatūruotą etilo alkoholį, realizuojamą gyventojams vaistinėse Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;

13) kontrabandinius alkoholio produktus;

14) alkoholio produktus be Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduotos licencijos;

15) pilstomus alkoholinius gėrimus. Šis draudimas netaikomas alkoholiniams gėrimams, realizuojamiems stacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse, stacionariniuose pastatuose vykstančiose parodose bei mugėse, tarptautinio susisiekimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose, laivuose, kur yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, alkoholiniams gėrimams (kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų), realizuojamiems nestacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse savivaldybės tarybos nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiu, taip pat

pilstomiems alui ir natūralios fermentacijos sidrui, realizuojamiems firminėse gamybos įmonių parduotuvėse, pilstomiems alui ir natūralios fermentacijos sidrui (kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 6 procentų), realizuojamiems masiniuose renginiuose, parodose bei mugėse;

16) alkoholinius gėrimus nestacionarinėse prekybos įmonėse. Šis draudimas netaikomas gamyklų supilstytiems į tarą natūralios fermentacijos sidrui (kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento) ir alui, realizuojamiems kioskuose, nestacionarinėse degalinėse, paviljonuose, autoparduotuvėse (kurios aptarnauja kaimo gyventojus savivaldybės tarybos nustatyta tvarka), alkoholiniams gėrimams, realizuojamiems stacionariniuose pastatuose vykstančiose parodose ir mugėse, tarptautinio susisiekimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose, laivuose, kur yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, alkoholiniams gėrimams (kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų), realizuojamiems nestacionarinėse viešojo maitinimo įmonėse savivaldybės tarybos nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiu, taip pat alkoholiniams gėrimams (kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų), realizuojamiems masiniuose renginiuose, parodose ir mugėse;

17) alkoholinius gėrimus mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse, įrengtose didmeninės prekybos įmonių bei importuotojų sandėliuose, kuriuose verčiamasi didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, taip pat alų, gamyklų supilstytą į tarą, kioskuose, įrengtuose didmeninės prekybos įmonių bei importuotojų sandėliuose, kuriuose verčiamasi didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais;

18) alkoholinius gėrimus prekybos įmonėse, kurios nėra visiškai izoliuotos nuo gyvenamųjų ar kitų patalpų, nesusijusių su prekių pardavimo organizavimu ar jų sandėliavimu;

19) alkoholinius gėrimus sporto rungtynių metu. Šis draudimas netaikomas alkoholiniams gėrimams, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 6 procentų;

20) alkoholinius gėrimus asmenims, jaunesniems kaip 18 metų;

21) alkoholinius gėrimus neblaiviems asmenims;

22) alkoholinius gėrimus uniformuotiems pareigūnams.

Šio straipsnio pirmosios dalies 1–4, 6–11, 13 ir 14 punktų reikalavimai taikomi ir įmonėse laikomiems (saugomiems) bei įmonių gabenamiems alkoholio produktams.

Įmonėms draudžiama laikyti ir gabenti denatūruotą ir techninį etilo alkoholį, išskyrus įmones, turinčias licencijas juos gaminti, importuoti, bei įmones, įstaigas ir organizacijas, naudojančias denatūruotą ir techninį etilo alkoholį gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms arba mokslo ir tyrimo darbuose. Įmonėms draudžiama laikyti ir gabenti nedenatūruotą etilo alkoholį, išskyrus įmones, turinčias licencijas jį gaminti, importuoti, verstis didmenine prekyba juo (aprūpinančias ūkio subjektus, naudojančius jį medicinos bei veterinarijos reikmėms), bei įmones, įstaigas ir organizacijas, naudojančias nedenatūruotą etilo alkoholį gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms arba mokslo ir tyrimo darbuose. Šios dalies nuostatos netaikomos dehidratuotam ir denatūruotam etilo alkoholiui (etanoliui), kuris naudojamas kurui arba techninius reglamentus ar standartus atitinkantiems kuro mišiniams su etilo alkoholiu. Įmonėms draudžiama laikyti ir gabenti žaliavas, kuriose yra etilo alkoholio, išskyrus įmones, turinčias licencijas jas gaminti ar importuoti, licencijas gaminti alkoholio produktus, bei įmones, naudojančias sidro, vynuogių, vaisių ir uogų vyno žaliavas actui gaminti. Įmonėms draudžiama laikyti ir gabenti ingredientus, išskyrus įmones, turinčias licencijas juos gaminti ar importuoti, įmones, naudojančias ingredientus gamybos reikmėms, bei įmones, kurios verčiasi mažmenine prekyba jais.

Įmonėms, turinčioms licencijas gaminti alkoholio produktus, verstis didmenine prekyba jais ar verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, draudžiama savo vardu įgalioti ar pagal sutartį perduoti kitoms įmonėms, įmonės agentams (fiziniams asmenims) teisę verstis licencijose nurodyta veikla.

Įmonėms, turinčioms teisę verstis didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, leidžiama juos įsigyti tik iš įmonių, turinčių licencijas alkoholinius gėrimus gaminti, importuoti, verstis didmenine prekyba jais, o realizuoti – tik įmonėms, kurios turi teisę verstis didmenine ar mažmenine prekyba jais.

Įmonėms, turinčioms licencijas gaminti alkoholinius gėrimus, leidžiama juos realizuoti ir įmonėms, naudojančioms šiuos gėrimus kaip konditerijos gaminių žaliavą. Įmonėms, turinčioms licencijas gaminti, importuoti denatūruotą etilo alkoholį, importuoti techninį etilo alkoholį, leidžiama juos realizuoti įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, naudojančioms juos gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms arba mokslo ir tyrimo darbuose. Įmonėms, turinčioms licencijas gaminti nedenatūruotą etilo alkoholį, leidžiama jį realizuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, naudojančioms nedenatūruotą etilo alkoholį

gamybos, techninėms, medicinos, veterinarijos reikmėms, mokslo ir tyrimo darbuose, bei įmonėms, turinčioms licencijas verstis didmenine prekyba juo (aprūpinančioms ūkio subjektus, kurie naudoja jį medicinos bei veterinarijos reikmėms). Įmonėms, turinčioms licencijas gaminti ir importuoti žaliavas, kuriose yra etilo alkoholio, leidžiama jas realizuoti įmonėms, turinčioms licencijas gaminti alkoholio produktus, ir įmonėms, naudojančioms sidro, vynuogių, vaisių ir uogų vyno žaliavas actui gaminti. Įmonėms, turinčioms licencijas gaminti ir importuoti ingredientus, leidžiama juos (supilstytus į didesnę negu 20 mililitrų vienkartinę tarą) realizuoti tik įmonėms, naudojančioms ingredientus gamybos reikmėms.

Alkoholinių gėrimų pardavėjai turi teisę reikalauti iš asmenų, kurie perka alkoholinius gėrimus, pateikti asmens amžių liudijantį dokumentą. Alkoholinių gėrimų pirkėjai turi teisę pardavimo vietoje gauti išsamią, teisingą, tikslią ir aiškią informaciją apie perkamą prekę.

Juridiniai ir fiziniai asmenys, gaminantys, realizuojantys, laikantys (saugantys) arba gabenantys alkoholinius gėrimus be nustatyto specialaus ženklinimo, blogos kokybės, falsifikuotus, kontrabandinius alkoholio produktus, suklastoję alkoholio produktų įsigijimą ar atitiktį patvirtinančius dokumentus ar nustatytą specialųjį ženklinimą, atsako pagal šį ir kitus įstatymus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. VIII-1873, 00.07.18, Žin., 2000, Nr.64-1939 (00.07.31)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Nr. IX-1158, 2002-10-29, Žin., 2002, Nr. 112-4966 (2002-11-22)
Nr. IX-1558, 2003-05-15, Žin., 2003, Nr. 52-2312 (2003-05-30)

21 straipsnis. Prekybos alkoholiniais gėrimais mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse tvarka

Lietuvos Respublikoje draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais:

1) sveikatos priežiūros, ugdymo įstaigose ir jų teritorijose (išskyrus sanatorijose įrengtose viešojo maitinimo įmonėse, kuriose savivaldybės taryba gali leisti prekiauti alkoholiniais gėrimais), prie maldos namų (atstumu, kurį nustato savivaldybės taryba, suderinusi su religinėmis bendruomenėmis);

2) mažmeninės prekybos įmonėse, kuriose vaikams ir paaugliams skirtų prekių dalis sudaro 50 arba daugiau procentų mažmeninės prekių apyvartos;

3) masiniuose renginiuose, parodose ir mugėse (išskyrus alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, ir alkoholinius gėrimus, parduodamus parodose ir mugėse, vykstančiose stacionariniuose pastatuose);

4) iš prekybos automatų;

5) asmenims, jaunesniems kaip 18 metų;

6) kitais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais.

Prekiauti alkoholiniais gėrimais leidžiama stacionarinėse specializuotose alkoholinių gėrimų prekybos įmonėse, prekybos įmonių specializuotuose alkoholinių gėrimų prekybos skyriuose ir viešojo maitinimo įmonėse. Be to, leidžiama: prekyba gamyklų supilstytais į tarą natūralios fermentacijos sidru (kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento) ir alumi kioskuose, nestacionarinėse degalinėse, paviljonuose ir autoparduotuvėse (kurios aptarnauja kaimo gyventojus savivaldybės tarybos nustatyta tvarka) ir prekybos įmonių nespecializuotuose skyriuose; prekyba alkoholiniais gėrimais stacionarinėse degalinėse ir kaimo gyvenamosiose vietovėse stacionarinių prekybos įmonių nespecializuotuose skyriuose, tarptautinio susisiekimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose ir laivuose, kur yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, parodose bei mugėse, vykstančiose stacionariniuose pastatuose; prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, nestacionariniuose pastatuose įrengtose viešojo maitinimo įmonėse savivaldybės tarybos nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiu; prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, masiniuose renginiuose, parodose ir mugėse.

Prekiauti alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse, įrengtose ar įrengiamose daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose, leidžiama Daugiabučių namų savininkų

bendrijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo įgyvendinimo“ nustatyta tvarka.

Prekybos alkoholiniais gėrimais viešojo maitinimo ir prekybos įmonėse, įskaitant neapmuitinamas parduotuves, taisykles, remdamasi šiuo įstatymu, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Savivaldybės taryba turi teisę riboti ar uždrausti prekybą alkoholiniais gėrimais valstybinių bei religinių švenčių ir masinių renginių dienomis.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. IX-237, 2001 04 05, Žin., 2001, Nr. 31-1016 (2001 04 11)
Nr. IX-600, 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3531 (2001-11-28)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Nr. IX-1558, 2003-05-15, Žin., 2003, Nr. 52-2312 (2003-05-30)

22 straipsnis. (Neteko galios)
Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

IV SKYRIUS. ALKOHOLINIŲ GĖRIMŲ VARTOJIMO MAŽINIMAS IR KONTROLĖ

I skirsnis. Alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo organizacinės priemonės

23 straipsnis. Alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo planavimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė savo veiklos programoje privalo nustatyti ilgalaikius alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo rodiklius.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

24 straipsnis. Alkoholio produktų gamybos, prekybos, importo, eksporto, vartojimo, jo daromos žalos sveikatai ir ūkiui statistika

Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka tvarkoma alkoholio produktų gamybos, vidaus ir užsienio prekybos apskaita ir statistikos informacija.

Visos įmonės, kurios gamina ir realizuoja Lietuvos Respublikoje alkoholio produktus, privalo tvarkyti jų gamybos ir vidaus prekybos apskaitą bei nustatyta tvarka teikti apie tai statistikos informaciją Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Lietuvos Respublikos užsienio prekybos alkoholio produktais apskaita tvarkoma pagal muitinėms pateikiamų krovinių deklaracijų duomenis. Statistikos informaciją apie Lietuvos Respublikos užsienio prekybą Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos.

Alkoholio produktų gamybos, vidaus ir užsienio prekybos statistikoje naudojamos apskaitos ir statistikos informacijos teikimo bei skelbimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, suderinta su Nacionaline sveikatos taryba, Lietuvos Respublikoje vykdomas alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui monitoringas.

Alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui valstybinių ir žinybinių atrankinių statistikos tyrimų organizavimo teisinius pagrindus nustato Statistikos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

25 straipsnis. Alkoholinių gėrimų vartojimo ribojimas

Lietuvos Respublikoje vartoti alkoholinius gėrimus draudžiama:

1) visose ugdymo, sveikatos priežiūros, karinėse ir sukarintos tarnybos, policijos įstaigose ir jų teritorijose (išskyrus sanatorijose įrengtose viešojo maitinimo įmonėse, kuriose savivaldybės taryba gali leisti prekiauti alkoholiniais gėrimais);

2) valstybės valdžios ir valdymo institucijose, išskyrus oficialius priėmimus;

3) visų rūšių viešajame transporte, išskyrus tarptautinio susisiekimo traukinius, siaurojo geležinkelio traukinius, laivus, kur yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, taip pat orlaivius, skrendančius už Lietuvos Respublikos ribų.

Savivaldybių tarybos turi teisę nustatyti viešąsias vietas, kuriose draudžiama vartoti alkoholinius gėrimus ar atitinkamų grupių alkoholinius gėrimus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. IX-600, 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3531 (2001-11-28)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Nr. IX-1558, 2003-05-15, Žin., 2003, Nr. 52-2312 (2003-05-30)

26 straipsnis. Visuomenės informavimas apie alkoholį, jo vartojimo lemiamą žalą sveikatai ir ūkiui

Švietimo ir mokslo ministerija privalo parengti sveikatos ugdymo visose bendrojo lavinimo mokyklose ir kitose švietimo įstaigose programas bei įtraukti sveikatos ugdymo klausimus į naujai leidžiamus vadovėlius.

Visos švietimo įstaigos, suderinusios su Sveikatos apsaugos ministerija, privalo į ugdymo programas įtraukti žinias apie alkoholinius gėrimus, jų daromą žalą sveikatai ir ūkiui, sveikatai palankios aplinkos, užkertančios kelią alkoholio vartojimo daromai žalai, sveikos gyvensenos formavimą.

Lietuvos radijo ir televizijos laidose ne rečiau kaip du kartus per savaitę ir ne mažiau kaip po 5 minutes bendro laiko televizijos žiūrovams ir radijo klausytojams patogiausiu laiku turi būti transliuojamos laidos sveikatos ugdymo klausimais.

27 straipsnis. Alkoholio kontrolės programos

Lietuvos Respublikos Vyriausybė rengia, tvirtina ir įgyvendina valstybės alkoholio kontrolės programą. Valstybės alkoholio kontrolės programa finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų, skiriamų Sveikatos apsaugos ministerijai atskiroms programoms finansuoti.

Valstybės alkoholio kontrolės programos tikslams pasiekti savivaldybės rengia ir įgyvendina savivaldybių alkoholio kontrolės programas. Savivaldybių alkoholio kontrolės programos finansuojamos iš savivaldybių sveikatos fondų lėšų. Savivaldybių sveikatos fondų steigimo ir jų lėšų šaltinių formavimo tvarką nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Kiti fiziniai ir juridiniai asmenys gali rengti ir kitas alkoholio kontrolės programas, dėl jų rengimo ir įgyvendinimo teikti pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Nacionalinei sveikatos tarybai (toliau - NST), VTAKT ir kitoms valstybės alkoholio kontrolės politiką formuojančioms ir įgyvendinančioms institucijoms.

Alkoholio kontrolės programos rengiamos, finansuojamos, įgyvendinamos ir kontroliuojamos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus sveikatos programų rengimo, tvirtinimo, finansavimo, įgyvendinimo ir kontrolės nuostatus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

28 straipsnis. Blaivybės organizacijų veiklos programų rėmimas

Blaivybės organizacijų veiklos programos nustatyta tvarka remiamos:

1) iš valstybės biudžeto lėšų, skiriamų Sveikatos apsaugos ministerijai atskiroms programoms finansuoti, iš Sveikatos sistemos įstatyme nustatytų savivaldybių sveikatos fondų, iš labdaros ir paramos davėjų;

2) įmonių, įstaigų ir organizacijų Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;

3) iš kitų teisėtai įgytų lėšų.

Tvarką, pagal kurią iš Sveikatos sistemos įstatyme nustatytų sveikatos fondų remiamos blaivybės organizacijų veiklos programos, nustato šių fondų nuostatai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

II skirsnis. Alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo ir reklamos ribojimas

Skirsnio pavadinimas keistas:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

29 straipsnis. Alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo ribojimas

Įmonėms, turinčioms teisę prekiauti alkoholiniais gėrimais, draudžiama naudoti tokius jų pardavimo skatinimo būdus:

1) dalį prekių išduoti veltui arba kaip premiją;

2) taikyti fiksuotas nuolaidas kuponų, išspausdintų visuomenės informavimo priemonėse, savininkams;

3) organizuoti naujų alkoholinių gėrimų pavyzdžių platinimą nemokamai;

1 dalies 4 punkto redakcija iki 2003 m. spalio 1 d.:

4) teikti savo produkciją į loterijas, konkursus, žaidimus kaip prizus arba kartu su jais, išskyrus alų ir putojančius vynus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 procentų;

1 dalies 4 punkto redakcija nuo 2003 m. spalio 1 d.:

4) teikti savo produkciją į loterijas, konkursus, žaidimus kaip prizus arba kartu su jais;

5) organizuoti mažmeninės prekybos subjektų konkursus dėl alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo;

6) parduoti Lietuvos Respublikoje ar užsienio šalyse išspausdintus, įvežtus į Lietuvos Respubliką specializuotus reklaminius leidinius, skirtus alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimui.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė įmonėms, kurios turi nustatyta tvarka išduotus licencijas prekiauti alkoholiniais gėrimais, turi teisę nustatyti ir kitus alkoholinių gėrimų pardavimo skatinimo ribojimus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. IX-1670, 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 70-3169 (2003-07-16)

30 straipsnis. Alkoholio reklamos ribojimas

Lietuvos Respublikoje draudžiama visų formų alkoholio reklama, kuri:

1) skirta vaikams ir paaugliams iki 18 metų;

2) naudoja asmenis iki 18 metų;

3) naudoja sportininkus, gydytojus, politikus, meno ir mokslo įžymybes ar kitus iškilius visuomenės veikėjus, jų asmenį, vardą, atvaizdą ir pan.;

4) sieja alkoholio vartojimą su fizinės būklės pagerėjimu;

5) sieja alkoholio vartojimą su vairavimu;

6) sieja alkoholio vartojimą su psichinės veiklos pagerėjimu, asmeninių problemų sprendimu;

7) sieja alkoholio vartojimą su stimuliuojančiomis, raminančiomis ir kitomis gydomosiomis savybėmis;

8) sieja alkoholio vartojimą su socialine sėkme, padidintu seksualiniu aktyvumu;

9) palankiai vaizduoja nesaikingą alkoholinių gėrimų vartojimą ar neigiamai atsiliepia apie abstinenciją ir saikingumą;

10) pateikia didesnę tūrinę etilo alkoholio koncentraciją kaip alkoholinių gėrimų privalumą;

11) pateikia neteisingą ir klaidinančią informaciją apie alkoholinius gėrimus.

Alkoholio reklama draudžiama:

1) laikraščių ir jų savarankiškų priedų, žurnalų bei knygų pirmuosiuose ir paskutiniuosiuose puslapiuose (viršeliuose);

2) vaikams ir paaugliams skirtuose specializuotuose laikraščiuose, žurnaluose, knygose, televizijos ir radijo programose;

3) Lietuvos Respublikoje įregistruotų radijo ir televizijos stočių, kabelinio radijo ir kabelinės televizijos stočių transliuojamose ir retransliuojamose programose, išskyrus tiesiogiai ir ištisai iš užsienio retransliuojamas laidas, nuo 15 valandos iki 22 valandos 30 minučių, o savaitgaliais ir moksleivių atostogų dienomis – nuo 8 valandos iki 22 valandos 30 minučių (išskyrus alkoholinių gėrimų, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, reklamą);

4) koncertų, cirko, diskotekų ir kitų masinių renginių, teatro spektaklių, kino ir videofilmų demonstravimo vietose, išskyrus šių renginių vietose esančiose prekybos vietose šio straipsnio šeštojoje dalyje leidžiamą pateikti informaciją. Masiniuose renginiuose (išskyrus renginius, skirtus vaikams ir paaugliams iki 18 metų) taip pat gali būti pateikiamas renginį remiančios ir gaminančios alkoholinius gėrimus, kuriais leidžiama prekiauti masiniuose renginiuose, arba jais prekiaujančios įmonės pavadinimas ir (ar) prekės ženklas, pagal turinį ir formą neprieštaraujantys teisės aktų reikalavimams;

5) švietimo, mokslo ir ugdymo įstaigose;

6) visose sveikatos priežiūros įstaigose;

7) visuomeninio transporto priemonių viduje ir išorėje;

8) degalinėse ir jų teritorijose esančiose alkoholinių gėrimų prekybos vietose, išskyrus šio straipsnio šeštojoje dalyje numatytą alkoholinių gėrimų prekybos vietose leidžiamą pateikti informaciją;

9) ant paštu siunčiamų atvirlaiškių, vokų ir pašto ženklų.

Loterijose, žaidimuose, konkursuose draudžiama teikti alkoholinius gėrimus kaip prizus asmenims iki 18 metų.

Lietuvos Respublikoje draudžiama išorinė alkoholio reklama, išskyrus alaus bei natūralios fermentacijos vyno ir sidro išorinę reklamą.

Reklama nelaikoma alkoholinių gėrimų prekybos vietoje esanti šio straipsnio šeštojoje dalyje leidžiama pateikti informacija, informacija apie alkoholinius gėrimus informaciniuose pranešimuose, kurie skirti tik alkoholio verslo specialistams, taip pat alkoholinius gėrimus gaminančių arba jais prekiaujančių įmonių registruoti pavadinimai (jei alkoholinių gėrimų gamintojo pavadinimas yra sudėtinė šių įmonių registruoto pavadinimo dalis) bei prekių ženklai, kai šie pavadinimai ir prekių ženklai pateikiami iškabose ant šių įmonių buveinės ar padalinio pastato bei įmonių specializuoto transporto.

Alkoholinių gėrimų prekybos vietose Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apie šiuos gaminius gali būti pateikta tik ši informacija:

1) gamintojo, prekybos įmonės pavadinimas ir adresas, prekių ženklas, prekybos rūšis (didmeninė ar mažmeninė);

2) alkoholinių gėrimų pavadinimai ir grupės;

3) žodžiai „prekiaujame“ arba „parduodame“;

4) gėrimo tūrinė etilo alkoholio koncentracija;

5) alkoholinių gėrimų kainos;

6) iš ko gėrimas pagamintas (vaisių, vynuogių, grūdų ir pan.);

7) vartojimo ypatumai;

8) informacija apie alkoholio vartojimo žalą sveikatai.

Kaip laikomasi šio straipsnio reikalavimų, kontroliuoja VTAKT (išskyrus pažeidimus visuomenės informavimo priemonėse), savivaldybių institucijos ir VTAKT (išorinės reklamos draudimo pažeidimus) bei Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (pažeidimus visuomenės informavimo priemonėse).

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
97.02.13, Žin., 1997, Nr.15-314 (97.02.19)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Nr. IX-1558, 2003-05-15, Žin., 2003, Nr. 52-2312 (2003-05-30)
Nr. IX-1670, 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 70-3169 (2003-07-16)

31 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

III skirsnis. Alkoholio bendrojo suvartojimo mažinimo ekonominės priemonės

32 straipsnis. Importo muito mokesčio ir akcizų tarifų už alkoholio produktus diferencijavimas

Alkoholio produktų apmokestinimo muito mokesčiu ir akcizais tvarką nustato įstatymai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai.

Muito mokesčio bei akcizų už Lietuvos Respublikoje realizuojamus ir importuojamus alkoholinius gėrimus tarifai diferencijuojami pagal nustatytas alkoholinių gėrimų grupes.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė muito mokesčio ir akcizų tarifus turi reguliuoti taip, kad alkoholinių gėrimų kainos didėtų greičiau negu gyventojų pajamos.

33 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

34 straipsnis. Minimalaus gyvenimo lygio nustatymo ypatumai

Alkoholinius gėrimus įtraukti į minimalų maisto produktų ir ne maisto prekių bei paslaugų rinkinį minimaliam gyvenimo lygiui apskaičiuoti draudžiama.

IV skirsnis. Piktnaudžiavimo alkoholiu ribojimas

35 straipsnis. Vairavimo kontrolės tvarka

Asmenys, vairuojantys transporto priemones Lietuvos Respublikoje, gali būti tikrinami dėl neblaivumo, girtumo ir alkoholio kiekio kraujyje. Darbdaviai privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai, vairuojantys įmonių, įstaigų, organizacijų transporto priemones, prieš išvykdami į reisą būtų tikrinami dėl neblaivumo (girtumo).

Asmenis, vairuojančius transporto priemones, vairavimo metu dėl neblaivumo ir girtumo tikrina policija. Įtarusi, kad šie asmenys neblaivūs (girti), policija panaudoja norminiuose aktuose numatytas priemones apsvaigimo laipsniui nustatyti. Asmenys, nesutinkantys su patikrinimo rezultatais, pristatomi į Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotas sveikatos priežiūros įstaigas apsvaigimo laipsniui nustatyti. Sveikatos priežiūros įstaigų išvada dėl neblaivumo (girtumo) yra galutinė. Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotos neblaivumui (girtumui) nustatyti sveikatos priežiūros įstaigos atlieka pristatytų ar besikreipiančių asmenų medicininę apžiūrą.

Asmenų, vairuojančių transporto priemones, neblaivumo (girtumo) tikrinimo tvarką, vairavimo metu leidžiamą maksimalią etilo alkoholio koncentraciją asmenų, vairuojančių antžeminio, vandens ir oro transporto priemones Lietuvos Respublikoje, iškvepiamame ore ir kraujyje nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Neblaivių vairuotojų vairavimas transporto priemonių, leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems asmenims arba perdavimas vairuoti transporto priemones neblaiviems asmenims užtraukia įstatymų nustatytą baudžiamąją ar administracinę atsakomybę.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)

36 straipsnis. Narkologinės priežiūros organizavimas

Narkologinė priežiūra Lietuvos Respublikoje atliekama Lietuvos Respublikos narkologinės priežiūros įstatymo, kitų įstatymų ir poįstatyminių aktų nustatyta tvarka.

Narkologinę sveikatos priežiūrą Lietuvos Respublikoje koordinuoja Sveikatos apsaugos ministerija arba jos įgaliota institucija.

Lietuvos Respublikoje asmenys, apsinuodiję alkoholiu, gali būti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka detoksikuojami detoksikacijos centruose ir kitose sveikatos priežiūros įstaigose. Šiuos asmenis policija gali priverstinai pristatyti į sveikatos priežiūros įstaigas tik tuo atveju, kai jie savo veiksmais gali padaryti esminės žalos savo ar aplinkinių sveikatai, gyvybei.

Asmenų, apsinuodijusių alkoholiu, detoksikacijos centrų veiklos, detoksikavimo tvarką ir sąlygas nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Įstatymų numatytais atvejais ir tvarka gali būti apribotas asmenų, sergančių priklausomybės nuo alkoholio sindromu, veiksnumas ir jiems taikomos socialinės bei psichologinės reabilitacijos priemonės.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

V SKYRIUS. VALSTYBĖS ALKOHOLIO KONTROLĖS VALDYMO INSTITUCIJŲ KOMPETENCIJA

37 straipsnis. Valstybės alkoholio kontrolės politikos formavimo sistema

Valstybės alkoholio kontrolės politiką pagal kompetenciją formuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos Seimas, Vyriausybė, Nacionalinė sveikatos taryba, savivaldybių tarybos, kitos įstatymų nustatytos institucijos. Jų įgaliojimus alkoholio kontrolės srityje nustato šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai.

38 straipsnis. Nacionalinės sveikatos tarybos kompetencija alkoholio kontrolės srityje

Nacionalinės sveikatos tarybos bendrąją kompetenciją ir teises sveikatos politikos koordinavimo srityje, jos sudarymo pagrindus nustato Sveikatos sistemos įstatymas.

Nacionalinė sveikatos taryba alkoholio kontrolės srityje:

1) prisideda formuojant ir įgyvendinant valstybės alkoholio kontrolės politiką;

2) prisideda rengiant, aprobuojant valstybės alkoholio kontrolės programą ir koordinuojant jos įgyvendinimą;

3) prižiūri, kaip VTAKT ir kitos Vyriausybės institucijos įgyvendina alkoholio kontrolės politiką;

4) kaupia, apibendrina informaciją apie alkoholio kontrolės politikos efektyvumą ir teikia ją Lietuvos Respublikos Seimui ir Vyriausybei;

5) skelbia mokslinę, informacinę ir analitinę medžiagą, leidžia leidinius apie alkoholio kontrolės politiką Lietuvoje;

6) dalyvauja tarptautinių organizacijų, tiriančių ir koordinuojančių šalių alkoholio kontrolės politiką, veikloje;

7) kiekvienais metais daro Seime pranešimą apie alkoholio kontrolės būklę Lietuvoje;

8) atlieka kitas funkcijas, priskirtas jai pagal šį ir kitus įstatymus bei NST nuostatus.

39 straipsnis. Valstybės alkoholio kontrolės politikos vykdomųjų institucijų sistema

Valstybės alkoholio kontrolę pagal kompetenciją atlieka ministerijos, VTAKT, kitos Vyriausybės institucijos, valstybinės tarnybos, valstybinės inspekcijos, savivaldos vykdomosios institucijos, policija, sveikatos sistemos įstaigos. Jų kompetenciją alkoholio kontrolės srityje nustato šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai. Institucijos privalo garantuoti anonimiškumą asmenų, padėjusių išaiškinti Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

40 straipsnis. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba

Šio įstatymo įgyvendinimui užtikrinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė steigia Valstybinę tabako ir alkoholio kontrolės tarnybą. Jos kompetenciją nustato Sveikatos sistemos įstatymas, šis įstatymas bei VTAKT veiklos nuostatai, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

41 straipsnis. Valstybinės tabako ir alkoholio kontrolės tarnybos veiklos kontrolė

Prireikus Lietuvos Respublikos Vyriausybė iš Valstybės kontrolės, Sveikatos apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Ūkio ministerijos, Žemės ūkio ministerijos atstovų skiria komisiją, kuri tikrina, kaip VTAKT vykdo šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių alkoholio produktų gamybą, importą ir prekybą, reikalavimus, įgyvendina valstybės alkoholio kontrolės politiką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)

Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

VI SKYRIUS. ATSAKOMYBĖS UŽ ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA

42 straipsnis. Atsakomybė už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę Alkoholio kontrolės įstatymo reikalavimus, atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

43 straipsnis. Administracinės atsakomybės už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus

taikymo tvarka

Piliečius ir pareigūnus administracinėn atsakomybėn už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus įstatymų nustatyta tvarka traukia ir administracines nuobaudas skiria valstybės įgaliotų institucijų pareigūnai.

Piliečių ir pareigūnų patraukimas administracinėn atsakomybėn neatleidžia jų nuo prievolės atlyginti Alkoholio įstatymo pažeidimais padarytą žalą sveikatai ir turtui.

Lietuvos Respublikoje pagaminti falsifikuoti, į ją įvežti kaip kontrabanda bei joje realizuojami, laikomi (saugomi), gabenami alkoholio produktai, kurie neatitinka kokybės reikalavimų, reglamentuotų Lietuvos Respublikos norminiuose dokumentuose**,** taip pat kurių įsigijimas nepatvirtintas juridinę galią turinčiais dokumentais, Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka gali būti VTAKT ar kitų tam įgaliotų institucijų, kontroliuojančių įmonių komercinę ir ūkinę ar sveikatingumo veiklą, konfiskuojami.

Konfiskuoti alkoholio produktai sunaikinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

44 straipsnis. Ekonominių sankcijų už Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimus taikymas

Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, savivaldybių institucijos ir policija pagal savo kompetenciją turi teisę skirti įmonėms, įstaigoms, organizacijoms baudas už šio įstatymo pažeidimus.

Įmonės, pagaminusios ir realizuojančios alkoholio produktus, neatitinkančius kokybės ar higienos normų reikalavimų, gaminančios, importuojančios, laikančios (saugančios), gabenančios alkoholio produktus ar jais prekiaujančios ir neturinčios šiai veiklai atitinkamos licencijos, taip pat nesilaikančios šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 1–14 punktuose, antrojoje, trečiojoje, ketvirtojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse numatytų alkoholio produktų realizavimo, laikymo (saugojimo), gabenimo reikalavimų, privalo sumokėti iki aštuoniasdešimties tūkstančių litų baudą. Konkretus skiriamos baudos dydis priklauso nuo padaryto pažeidimo pobūdžio ir kitų aplinkybių, kurias pripažįsta svarbiomis ir tai nurodo nutarime dėl baudos skyrimo šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos institucijos.

Už šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 15–22 punktuose, 21 straipsnio pirmosios dalies 1, 2, 4, 5 punktuose ir antrojoje dalyje numatytų reikalavimų nesilaikymą įmonės moka dviejų tūkstančių litų baudą, o jei šiuos reikalavimus pažeidžia pakartotinai per penkerius metus nuo baudos paskyrimo, – penkių tūkstančių litų baudą.

Įmonės, įstaigos ir organizacijos, pažeidžiančios šio įstatymo 29 ir 30 straipsnių reikalavimus pirmą kartą, privalo sumokėti dešimties tūkstančių litų baudą, už kiekvieną tokį pat pakartotinį pažeidimą, padarytą per penkerius metus nuo baudos paskyrimo, – dvidešimties tūkstančių litų baudą.

Baudas už alkoholio produktų, neatitinkančių kokybės normų reikalavimų, gamybą ir realizavimą, šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 1, 4, 5, 8, 9 ir 10 punktuose numatytų alkoholio produktų realizavimo, laikymo (saugojimo) reikalavimų nesilaikymą skiria Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Baudas už alkoholio produktų, neatitinkančių higienos normų reikalavimų, gamybą ir realizavimą, šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 5 ir 12 punktuose numatytų alkoholio produktų realizavimo ir laikymo (saugojimo) reikalavimų nesilaikymą skiria Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Baudas už šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 2, 3, 6–22 punktuose, šio straipsnio antrojoje, trečiojoje, ketvirtojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse, 21 straipsnio pirmosios dalies 1, 2, 4, 5 punktuose ir antrojoje dalyje numatytų reikalavimų nesilaikymą skiria VTAKT pareigūnai ir policija. Policijos vardu skirti baudas turi teisę policijos komisariatų vadovai. Baudas už šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 2, 3, 7, 12–18 punktuose, šio straipsnio antrojoje, trečiojoje, ketvirtojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse numatytų reikalavimų nesilaikymą skiria Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos bei teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos.

Baudas už kitus šio įstatymo pažeidimus, taip pat baudas už alkoholio produktų gamybą, importą, eksportą be šiai veiklai reikalingos licencijos ir baudas už šio įstatymo 29 straipsnyje numatytų reikalavimų nesilaikymą skiria VTAKT pareigūnai. Baudas už šio įstatymo 30 straipsnyje numatytų reikalavimų pažeidimus skiria VTAKT pareigūnai (išskyrus už pažeidimus visuomenės informavimo priemonėse), savivaldybių institucijos ir VTAKT pareigūnai (už išorinės reklamos draudimo pažeidimus) bei Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (už pažeidimus visuomenės informavimo priemonėse).

Šiame straipsnyje numatytos baudos skiriamos ne vėliau kaip per mėnesį nuo pažeidimo nustatymo dienos.

Įmonėms, turinčioms licencijas importuoti alkoholio produktus, užsiimti vidaus prekyba alkoholio produktais ir nesilaikančioms šio įstatymo 20 straipsnio pirmosios dalies 1, 2, 4, 5, 6, 8-12 punktų, antrosios ir trečiosios dalių reikalavimų, licencijų galiojimas panaikinamas ir naujos licencijos neišduodamos penkerius metus nuo licencijų galiojimo panaikinimo dienos.

Įmonėms panaikinamas licencijų galiojimas ir pakartotinai licencijos neišduodamos, jeigu joms arba jų vadovams ar darbuotojams (jeigu jie veikė įmonės vardu ar dėl jos interesų) yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, įsiteisėjęs teismo nutarimas, sprendimas, įsiteisėjęs muitinės, mokesčių inspekcijos, policijos ar VTAKT nutarimas dėl bausmės ar nuobaudos skyrimo už alkoholio produktų kontrabandą, alkoholinių gėrimų be banderolių neteisėtą laikymą, gabenimą ar realizavimą, taip pat falsifikuotų alkoholio produktų realizavimą, gabenimą ar laikymą turint tikslą realizuoti.

Licencijų panaikinimas neatleidžia įmonių nuo šio straipsnio antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse nurodytų ir įmonėms skirtų piniginių baudų sumokėjimo.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)
Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
Nr. VIII-1831, 00.07.11, Žin., 2000, Nr.61-1833 (00.07.26)
Nr. IX-600, 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3531 (2001-11-28)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

45 straipsnis. Piniginių baudų išieškojimas

Šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimas dėl piniginės baudos skyrimo už šio įstatymo pažeidimus, kuriame nurodomas baudos dydis (suma), per 2 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo siunčiamas teisės aktų pažeidėjui.

Piniginė bauda turi būti sumokama į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjams įteiktas nutarimas paskirti baudą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

46 straipsnis. Nesumokėtų piniginių baudų išieškojimas ir delspinigių už laiku nesumokėtas pinigines baudas skaičiavimas

Ūkio subjektų nesumokėtas pinigines baudas kartu su delspinigiais, priskaičiuotais Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka, išieško ne ginčo tvarka šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos institucijos.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)

47 straipsnis. Nutarimo taikyti ekonominę sankciją vykdymo atidėjimas

Jei yra aplinkybių, dėl kurių nedelsiant įvykdyti nutarimą taikyti ekonominę sankciją negalima, šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų pareigūnas, kuris priėmė nutarimą, pagal ūkio subjektų, dėl kurių priimtas nutarimas, motyvuotą pareiškimą gali atidėti nutarimo vykdymą iki mėnesio.

Nutarimų taikyti ekonomines sankcijas atidėjimo pagrindus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

48 straipsnis. Nutarimų dėl ekonominių sankcijų taikymo apskundimas

Ūkio subjektai, nesutinkantys su šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimu dėl ekonominių sankcijų taikymo, gali per vieną mėnesį nuo nutarimo jiems įteikimo dienos kreiptis į teismą dėl šio nutarimo panaikinimo arba jo pakeitimo ir nuostolių atlyginimo.

Kreipimasis į teismą nesustabdo šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimų dėl ekonominių sankcijų taikymo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

49 straipsnis. Nuostolių atlyginimo tvarka

Nuostoliai, ūkio subjektų patirti dėl šio įstatymo 44 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų institucijų nutarimų, pažeidžiančių šio įstatymo reikalavimus, atlyginami iš nutarimus priėmusių institucijų lėšų, kurios vėliau išieškomos iš kaltųjų asmenų.

50 straipsnis. Išieškotų ekonominių sankcijų sumų naudojimas

Lėšos, kurias išieško šio įstatymo 44 straipsnyje nurodytos institucijos, naudojamos einamųjų metų valstybės biudžeto numatytoms išlaidoms finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)

51 straipsnis. Ginčai dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimų

Juridinių ir fizinių asmenų ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų bei materialinės atsakomybės už juos sprendžiami teismine tvarka.

Lietuvos Respublikos ir užsienio juridinių bei fizinių asmenų ginčai dėl šio įstatymo pažeidimų sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nenumatyta kitaip.

VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis. Alkoholio kontrolės įstatymo įsigaliojimas

Alkoholio kontrolės įstatymo 4 straipsnio antroji dalis, 5 straipsnio antroji dalis, 6 straipsnio antroji, trečioji ir ketvirtoji dalys, 7 straipsnis, 8 straipsnis, 9 straipsnio pirmoji dalis, 10 straipsnis, 11 straipsnio pirmoji dalis, 12 straipsnis, 14 straipsnis, 16 straipsnio antroji, trečioji, ketvirtoji ir penktoji dalys, 17 straipsnio antroji, trečioji ir septintoji dalys, 18 straipsnis, 19 straipsnio aštuntoji dalis, 20 straipsnio antroji dalis, 21 straipsnio ketvirtoji dalis, 24 straipsnis, 30 straipsnio trečioji dalis, 32 straipsnio antroji dalis, 35 straipsnio trečioji dalis, 36 straipsnio antroji ir ketvirtoji dalys, 43 straipsnio ketvirtoji dalis, 47 straipsnio antroji dalis įsigalioja Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 52 straipsnyje nurodytų straipsnių įgyvendinimo“ nustatyta tvarka.“

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)

53 straipsnis. Įstatymo 13 straipsnio galiojimas

Šio įstatymo 13 straipsnis galioja iki 2004 m. sausio 1 d.

Įstatymas papildytas straipsniu:
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-1657, 2003-06-26, Žin., 2003, Nr. 64-2883 (2003-06-30)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-987, 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 61-1527 (95.07.26)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1156, 95.12.21, Žin., 1996, Nr. 8-195 (96.01.26)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ KODEKSO, ĮMONIŲ ĮSTATYMO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1345, 96.05.21, Žin., 1996, Nr. 53-1247 (96.06.05)
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12, 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-176, 97.04.08, Žin., 1997, Nr.33-809 (97.04.18)
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12, 17, 19, 20, 33, 44, 45, 50 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-372, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1660 (97.07.16)
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 10, 13, 14, 20, 21, 25, 29, 30, 31, 33, 39, 41, 43, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI IV SKYRIAUS II SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-961, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3188 (98.12.30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 4, 5, 7, 17, 19, 20, 21, 24, 25, 36, 43, 44, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1232, 99.06.15, Žin., 1999, Nr.57-1835 (99.06.30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1569, 00.03.16, Žin., 2000, Nr.28-759 (00.04.05)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12, 15, 16, 17, 19, 20, 29, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1831, 00.07.11, Žin., 2000, Nr.61-1833 (00.07.26)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 6, 7, 16 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1873, 00.07.18, Žin., 2000, Nr.64-1939 (00.07.31)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12, 13, 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-127, 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3617 (2000 12 30)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 6, 8 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-237, 2001 04 05, Žin., 2001, Nr. 31-1016 (2001 04 11)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-600, 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 99-3531 (2001-11-28)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 2, 4, 21, 25 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-714, 2002-01-17, Žin., 2002, Nr. 13-470 (2002-02-06)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-964, 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2632 (2002-06-28)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 6, 8, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 30, 41, 44, 45, 48, 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 53 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1158, 2002-10-29, Žin., 2002, Nr. 112-4966 (2002-11-22)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1558, 2003-05-15, Žin., 2003, Nr. 52-2312 (2003-05-30)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 20, 21, 25 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

18.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1657, 2003-06-26, Žin., 2003, Nr. 64-2883 (2003-06-30)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 13 IR 53 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

19.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1670, 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 70-3169 (2003-07-16)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 29, 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio Įstatymo 1 straipsnis įsigalioja nuo 2003 m. spalio 1 d.

20.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1875, 2003-12-09, Žin., 2003, Nr. 119-5407 (2003-12-18)
ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
1997.02.13, Žin., 1997, Nr. 15-314 (1997.02.19)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1 IR 30 STRAIPSNIŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 3 IR 11 STRAIPSNIŲ, TAIP PAT

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. VASARIO 2 D. NUTARIMO NR. 179 "DĖL ALKOHOLIO REKLAMOS KONTROLĖS" ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušra Bodin (2003-12-19)
aubodi@lrs.lt